

Bruxelles, 19 decembrie 2019
(OR. en)

15267/19

ECOFIN 1161
UEM 391
SOC 812
EMPL 613
COMPET 804
ENV 1039
EDUC 487
RECH 530
ENER 547
JAI 1339

NOTĂ DE ÎNȘOȚIRE

Sursă:	Secretar general al Comisiei Europene, sub semnătura dlui Jordi AYET PUIGARNAU, director
Data primirii:	18 decembrie 2019
Destinatar:	DI Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2019) 652 final
Subiect:	Recomandare de RECOMANDARE A CONSILIULUI privind politica economică a zonei euro

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2019) 652 final.

Anexă: COM(2019) 652 final

Strasbourg, 17.12.2019
COM(2019) 652 final

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind politica economică a zonei euro

{SWD(2019) 631 final}

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind politica economică a zonei euro

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 136, coroborat cu articolul 121 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice¹, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice², în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) Zona euro continuă să se extindă, dar există riscuri interconectate privind perspectivele de evoluție, precum și incertitudini cu privire la viitor. În plus, există riscul unei perioade suplimentare prelungite de creștere redusă și inflație, ca urmare a productivității anemice și a îmbătrânirii populației. În timp ce deviația PIB a devenit pozitivă începând cu 2017 și a fost de 0,7 % din PIB-ul potențial în 2018, se estimează că creșterea potențială va rămâne sub nivelurile din perioada anterioară crizei³. Inflația de bază a rămas în intervalul 1-1½ % în 2018 și se preconizează că va rămâne la aproximativ 1½ % în 2019, 2020 și 2021. Indicatorii pieței forței de muncă continuă să se îmbunătățească, deși într-un ritm mai lent, se estimează o încetinire suplimentară a creșterii ocupării forței de muncă, iar provocările privind calitatea locurilor de muncă persistă. Creșterea salariilor nominale s-a consolidat, ajungând la aproximativ 2¼ % în 2018, după ce a rămas timp de mai mulți ani sub 2,0 %, și se estimează că va atinge aproximativ 2½ % în 2019 și 2¼ % în perioada 2020-2021. În pofida condițiilor bune de pe piața forței de muncă, creșterea salariilor reale a avut un ritm lent și se menține la un nivel scăzut, sub 1 % în 2018 și 2019, fiind estimată la 0,7 % în 2020, respectiv 0,8 % în 2021. Se estimează că excedentul de cont curent

¹ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

² JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

³ Toate cifrele preconizate în prezentul document sunt preluate din previziunile Comisiei Europene din toamna anului 2019.

din zona euro va scădea. Statele membre cu deficit și-au redus deficitele de cont curent sau înregistrează un excedent, chiar dacă continuă să înregistreze o poziție investițională internațională netă (NIIP) negativă⁴. În același timp, unele state membre continuă să înregistreze în mod constant excedente de cont curent ridicate și, prin urmare, pozițiile lor investiționale internaționale nete (NIIP) continuă să crească. Dinamica balanței contului curent din zona euro este afectată de scăderea cererii externe, în special în ceea ce privește statele membre orientate spre export cu excedente de cont curent ridicate, care depind foarte mult de cererea externă de export.

- (2) Pentru a spori potențialul de creștere și a asigura în același timp sustenabilitatea socială și de mediu și pentru a stimula convergența reală între statele membre din zona euro, sunt necesare reforme structurale pentru a consolida creșterea durabilă și investițiile în activele fixe corporale și necorporale, în vederea creșterii productivității. Aceste măsuri ar ajuta în mod special statele membre al căror potențial de creștere este în mod clar mai scăzut decât media zonei euro. Ele ar fi necesare, de asemenea, pentru a împiedica intrarea economiei din zona euro într-o perioadă prelungită marcată de o reducere a creșterii potențiale și a productivității, de o scădere a inflației prețurilor și a creșterii salariilor, precum și de o adâncire a inegalităților. Reformele și investițiile rămân esențiale pentru a permite zonei euro să își revină ritmul de creștere, să depășească presiunile mai puternice pe termen mediu și lung, cauzate, printre altele, de deteriorarea situației demografice și să treacă mai ușor către o economie durabilă, precum și pentru a ajuta zona euro și statele sale membre să realizeze obiectivele de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.
- (3) Impactul economic al schimbărilor climatice, unul dintre cele mai mari riscuri sistemice cu care se confruntă în prezent economia, sistemele financiare și societățile din lumea întreagă, începe să devină vizibil. Riscurile la adresa economiei mondiale generate de schimbările climatice și, în sens mai larg, de degradarea mediului înconjurător sunt din ce în ce mai prezente, iar acestea vor avea un impact asupra celor mai vulnerabile persoane din societățile noastre. În lipsa unor măsuri adecvate, ar putea exista consecințe negative asupra rezilienței economiilor noastre, asupra incluziunii și asupra potențialului de creștere pe termen lung. În acest context, este esențial să se realizeze investiții și să se creeze condiții de reglementare și financiare care să favorizeze o tranziție ordonată către o economie durabilă. Dacă sunt abordate în mod corect, provocările în materie de mediu și climă reprezintă, de asemenea, o oportunitate de a revitaliza economia europeană și de a sprijini dezvoltarea durabilă. În acest sens, Comisia a prezentat Pactul ecologic european, strategia de creștere a Europei care va include primul act legislativ european privind clima menit să consacre în legislație obiectivul atingerii neutralității climatice până în 2050. În același timp, tranziția ecologică va trebui să ia în considerare impactul asupra diferitelor părți ale societății. Investițiile menite să faciliteze trecerea la o economie durabilă vor trebui să fie însoțite de investiții în competențe și măsuri de sprijin pentru tranzițiile profesionale, pentru a garanta faptul că toți cetățenii beneficiază de schimbările tehnologice, în special în sectoarele și regiunile mai puțin dezvoltate în ceea ce privește tranziția digitală și tranziția ecologică.

⁴

Comisia Europeană (2019), Raport privind mecanismul de alertă 2020, COM (2019) 651 final.

- (4) Mobilizarea fondurilor publice și private pentru investiții în tranziția ecologică și digitală poate contribui la sprijinirea creșterii pe termen scurt și la soluționarea provocărilor pe termen lung cu care se confruntă economiile noastre. Revoluția digitală poate prezenta oportunități în ceea ce privește productivitatea, creșterea economică și crearea de locuri de muncă, însă poate, de asemenea, să dea naștere la provocări, în special pentru lucrătorii mai puțin calificați, care nu dispun de competențele necesare pentru a lucra cu noile tehnologii. Vitezele diferite de tranziție către economia digitală în rândul statelor membre din zona euro ar putea constitui un risc semnificativ în ceea ce privește convergența și stabilitatea macroeconomică. Acest risc ar putea fi agravat de efecte puternice de aglomerare, care de multe ori favorizează orașele mari și dinamica de tip „învingătorul obține totul”, care sunt adesea prezente în domeniul tehnologiilor digitale, ceea ce poate contribui la creșterea inegalităților și poate avea un impact negativ asupra convergenței. Investițiile ar trebui să fie orientate către generarea de cercetare și inovare, dar și către difuzarea mai largă a inovațiilor în întreaga economie.
- (5) O strategie de investiții mai coordonată, însoțită de un efort de reformă mai puternic la nivelul zonei euro, ar fi esențială pentru sprijinirea creșterii și pentru a răspunde provocărilor pe termen lung, cum ar fi tranziția climatică și transformarea tehnologică. Instrumentul bugetar pentru convergență și competitivitate, care urmează să fie inclus în Programul de sprijin pentru reforme, ar oferi sprijin financiar statelor membre din zona euro pentru punerea în aplicare a pachetelor de reforme și de investiții. InvestEU, care va contribui, de asemenea, la Planul de investiții pentru o Europă durabilă, urmărește, de asemenea, să atragă investiții suplimentare de cel puțin 650 miliarde EUR pentru a promova în continuare inovarea și crearea de locuri de muncă în UE, inclusiv prin finanțarea infrastructurii durabile. Fondurile politicii de coeziune, care joacă un rol crucial în sprijinirea regiunilor și zonelor noastre rurale, joacă, de asemenea, un rol în tranziția climatică și tehnologică prin promovarea dezvoltării durabile. Banca Europeană de Investiții alocă deja 25 % din totalul finanțărilor pentru investițiile în domeniul climei și și-a anunțat intenția de a dubla acest procent. Pentru a atinge obiectivele de durabilitate ale Uniunii, ar fi esențial să se pună în aplicare proiecte de investiții la nivel național și subnațional care să acopere adaptarea la schimbările climatice și atenuarea acestora, tranziția energetică, decarbonizarea sau economia circulară. Investițiile în industriile și infrastructura de rețea pot contribui la îmbunătățirea competitivității zonei euro și la încurajarea tranziției către un transport mai durabil. În plus, pentru ca piața forței de muncă să fie pregătită să facă față provocărilor viitoare, va fi esențial să se realizeze investiții în active necorporale precum cercetarea, dezvoltarea și competențele.
- (6) Efectele expansiunii economice din ultimii ani nu au fost resimțite în mod egal în cadrul statelor membre și între regiuni și țări. În timp ce nivelurile venitului net au crescut recent, acestea rămân sub nivelurile din perioada anterioară crizei în mai multe state membre din zona euro. Numărul de persoane expuse riscului de sărăcie și de excluziune socială este în scădere în majoritatea statelor membre și se află în prezent cu 5 milioane sub nivelul maxim din 2012, dar rămâne peste nivelurile din 2008 în zona euro. După o perioadă de accentuare a disparităților, în ultimii ani unele state membre s-au apropiat de țările cu cele mai bune rezultate în ceea ce privește PIB-ul pe cap de locuitor. Cu toate acestea, ponderea veniturilor deținute de cei cu cele mai mari niveluri ale veniturilor a crescut ușor în ultimul deceniu, iar între statele membre persistă diferențe mari. Pentru a promova convergența ascendentă în interiorul statelor membre și între acestea, ar fi important să se promoveze politici

care vizează creșterea atât a eficienței, cât și a echității, în conformitate cu obiectivele de dezvoltare durabilă. Aceste politici conduc la rezultate macroeconomice mai bune, cu beneficii împărțite mai egal în rândul societății în general, care contribuie, de asemenea, la creșterea coeziunii zonei euro.

- (7) Coerența și echilibrul mixului de politici macroeconomice din zona euro, incluzând politicile monetare, bugetare și structurale, constituie elemente esențiale pentru a asigura o creștere economică solidă, favorabilă incluziunii și durabilă și pentru a reacționa în mod eficace în fața unei scăderi persistente a inflației, a deteriorării perspectivelor și a riscurilor pentru creștere pe termen lung. Banca Centrală Europeană menține o politică monetară acomodativă menită să orienteze inflația către obiectivul său pe termen mediu privind inflația, sprijinind în același timp creșterea și crearea de locuri de muncă. Această orientare a politicii monetare trebuie să fie însoțită de o politică bugetară, precum și de reforme structurale în diferite sectoare, inclusiv cele necesare pentru finalizarea arhitecturii uniunii economice și monetare (UEM).
- (8) Coordonarea politicilor bugetare naționale cu respectarea deplină a Pactului de stabilitate și de creștere, luând în considerare marja de manevră bugetară disponibilă și efectele de propagare de la o țară la alta, sprijină funcționarea adecvată a UEM. Se preconizează că orientarea bugetară a zonei euro va fi în linii mari neutră, ușor expansionistă în 2020 și 2021. În același timp, politicile bugetare naționale nu sunt diferențiate în mod suficient, având în vedere marjele de manevră bugetară de care dispun statele membre. Urmărirea unor politici bugetare prudente de către statele membre cu niveluri ridicate ale datoriei publice ar înscrie datoria lor publică pe o traiectorie descendentă, ar reduce vulnerabilitatea la șocuri și ar permite funcționarea deplină a stabilizatorilor automați în cazul unei încetiniri a creșterii economice. Pe de altă parte, stimularea în continuare a investițiilor și a altor cheltuieli productive în statele membre cu o situație bugetară favorabilă ar sprijini creșterea pe termen scurt și mediu, contribuind totodată la reechilibrarea economiei zonei euro. În cazul înrăutățirii perspectivelor, pentru a sprijini creșterea pe termen scurt este important să se pună în practică, la nivel agregat, o orientare bugetară expansionistă axată pe cheltuieli productive, urmărind totodată politici care să respecte pe deplin Pactul de stabilitate și de creștere, luând în considerare circumstanțele specifice fiecărei țări și evitând prociclicitatea în măsura în care este posibil.
- (9) Reformele structurale bugetare rămân esențiale pentru îmbunătățirea sustenabilității finanțelor publice, consolidarea potențialului de creștere și asigurarea unor politici bugetare eficace în cazul unei încetiniri a creșterii economice. Cadrele bugetare naționale performante, reexaminarea periodică și aprofundată a cheltuielilor și achizițiile publice eficiente și transparente pot consolida eficiența și eficacitatea cheltuielilor publice și pot îmbunătăți credibilitatea și calitatea politicilor bugetare. Îmbunătățirea structurii bugetelor naționale, atât în ceea ce privește veniturile, cât și în ceea ce privește cheltuielile, inclusiv prin transferarea resurselor către investiții prin instituirea de strategii privind investițiile publice, ar spori impactul asupra creșterii al bugetelor publice, ar conduce la o creștere a productivității și ar oferi un prim răspuns la provocările urgente pe termen lung ale economiei verzi și ale economiei digitale. Simplificarea și modernizarea sistemelor fiscale și combaterea fraudei fiscale, a evaziunii fiscale și a evitării obligațiilor fiscale, mai ales prin măsuri împotriva planificării fiscale agresive, sunt esențiale pentru ca sistemele fiscale să devină mai eficiente și mai echitabile. Ușurința cu care se pot transfera

resursele mobile în zona euro sporește posibilitățile de concurență fiscală. Prin urmare, coordonarea între statele membre este esențială pentru a combate transferul de profituri, concurența fiscală excesivă și uniformizarea generală la nivel inferior în ceea ce privește impozitarea întreprinderilor. Un acord privind o bază fiscală consolidată comună a societăților, precum și un acord de revizuire a repartizării profitului între țări și de asigurare a unei impozitări efective minime ar fi esențiale în acest sens. Sarcina fiscală în zona euro este relativ ridicată și vizează în mod disproporționat costul forței de muncă, iar impozitele pe proprietate sau taxele de mediu reprezintă o parte foarte mică din veniturile fiscale. Cu toate acestea, ultimele două taxe pot fi mai puțin dăunătoare creșterii economice și ofertei și cererii de forță de muncă și pot contribui la o creștere durabilă prin stimularea unui comportament mai ecologic din partea consumatorilor și a producătorilor. Impozitarea ar trebui să ia în considerare în mod mai adecvat dimensiunea climatică și să ofere răspunsuri mai coerente la problema emisiilor de carbon și a relocării acestora. Prin urmare, pentru a contribui la tranziția către o economie verde, se va propune promovarea elaborării unor politici bugetare care să favorizeze angajamentele de mediu, precum și o revizuire a Directivei privind impozitarea energiei, împreună cu un mecanism de ajustare la frontieră a emisiilor de dioxid de carbon, dacă va fi necesar, pentru a evita relocarea emisiilor de dioxid de carbon și a menține condiții echitabile de concurență cu întreprinderile din țări terțe.

- (10) Reformele structurale și instituționale care sporesc concurența pe piețele de produse, promovează eficiența resurselor, îmbunătățesc mediul de afaceri și calitatea administrațiilor publice, **inclusiv eficacitatea sistemului de justiție**, sunt importante pentru reziliența statelor membre din zona euro. Structurile economice reziliente împiedică efectele semnificative și de lungă durată ale șocurilor asupra veniturilor și a ofertei de forță de muncă, pot facilita funcționarea politicii bugetare și monetare și pot limita divergențele, în special în perioadele de încetinire a creșterii economice, creând condiții mai favorabile pentru o creștere durabilă și favorabilă incluziunii. O mai bună coordonare și punere în aplicare a reformelor structurale, în special a celor prevăzute în recomandările specifice fiecărei țări, pot să creeze efecte de propagare pozitive între statele membre. În acest sens, consiliile naționale pentru productivitate pot juca un rol important în creșterea gradului de responsabilizare pentru realizarea reformelor și în îmbunătățirea punerii în aplicare. De asemenea, sunt necesare reforme pentru a face față provocărilor urgente pe termen lung, cum ar fi tranziția climatică și transformarea tehnologică. Aprofundarea integrării pieței unice, care s-a dovedit a fi un motor major al creșterii economice și al convergenței între statele membre, poate contribui, de asemenea, la stimularea creșterii productivității.
- (11) Pilonul european al drepturilor sociale stabilește douăzeci de principii în ceea ce privește egalitatea de șanse și accesul la piața muncii, condițiile de lucru echitabile și protecția și incluziunea socială. El este conceput ca un punct de reper pentru a promova convergența în sens ascendent către condiții de muncă și de viață mai bune. Economii și societăți mai puternice și mai favorabile incluziunii pot, la rândul lor, să stimuleze reziliența Uniunii și a zonei euro. Reformele și investițiile în competențe, în tranzițiile profesionale și în ceea ce privește o protecție socială mai eficace sunt, de asemenea, importante pentru o tranziție justă și echitabilă către o economie verde și digitală. Punerea în aplicare deplină a pilonului la toate nivelurile, ținând seama în mod corespunzător de competențele respective, va fi esențială pentru promovarea convergenței ascendente.

- (12) Reformele care sporesc participarea pe piața muncii, care promovează crearea de locuri de muncă de calitate, care sprijină tranzițiile reușite pe piața forței de muncă, care reduc segmentarea și care promovează dialogul social pot contribui la stimularea creșterii favorabile incluziunii, la îmbunătățirea rezilienței economice și a stabilizării automate, la reducerea inegalităților și la combaterea sărăciei și a excluziunii sociale. Sprijinul individualizat pentru tranziția profesională, formarea și recalificarea sunt esențiale pentru a promova reintegrarea la timp a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă. Accesul la educație și formare de înaltă calitate pe tot parcursul vieții necesită investiții adecvate pentru a îmbunătăți capitalul uman și competențele, având în vedere, de asemenea, tranziția digitală și tranziția ecologică. Acest lucru contribuie la îmbunătățirea capacității de inserție profesională, a productivității, a capacității de inovare și a salariilor pe termen mediu și lung, sporind reziliența zonei euro. Legislația privind protecția încadrării în muncă trebuie să prevadă condiții de muncă echitabile și decente pentru toți lucrătorii, în special din perspectiva apariției unor forme atipice de încadrare în muncă care oferă noi oportunități, dar care generează și noi provocări legate de siguranța locului de muncă și de protecția socială. Sistemele de protecție socială eficace și sustenabile sunt, de asemenea, esențiale pentru a asigura un venit adecvat și accesul la servicii de calitate. Reformele sistemelor de pensii și politicile privind echilibrul dintre viața profesională și cea privată pot promova în mod semnificativ participarea pe piața forței de muncă, protejând sustenabilitatea pe termen lung a sistemelor de protecție socială europene. Reorientarea sarcinii fiscale dinspre forța de muncă s-ar putea concentra în mod util în special asupra persoanelor cu venituri scăzute și asupra celei de a doua persoane care contribuie la venitul familiei. Implicarea partenerilor sociali în reformele privind ocuparea forței de muncă, reformele sociale și economice este esențială pentru a consolida asumarea responsabilității și a sprijini punerea în aplicare a reformelor.
- (13) Deși robustețea sectorului financiar din zona euro a crescut de la începutul crizei, există în continuare vulnerabilități. Datoriile întreprinderilor și gospodăriilor rămân ridicate în mai multe țări și, în multe cazuri, sistemele de impozitare sunt caracterizate în continuare de o favorizare a îndatorării. Necesitatea de adaptare a modelelor comerciale ale băncilor, mediul caracterizat de rate scăzute ale dobânzilor și creșterea concurenței din partea altor forme de finanțare continuă să exercite presiuni asupra competitivității băncilor. S-au înregistrat progrese susținute în ceea ce privește reducerea riscurilor, în special în ceea ce privește reducerea creditelor neperformante. Cu toate acestea, sunt necesare eforturi susținute suplimentare acolo unde ponderea creditelor neperformante rămâne destul de ridicată, iar toate statele membre ar trebui să pună în aplicare politici adecvate pentru a preveni acumularea de credite neperformante. În martie 2018, Comisia a prezentat un pachet de reducere a riscurilor menit atât să faciliteze abordarea creditelor neperformante moștenite, cât și să prevină acumularea lor pe viitor. Ca parte a măsurilor legislative privind creditele neperformante, în aprilie 2019 a fost adoptat un regulament⁵ care introduce un „mecanism de protecție prudențial statutar” pentru a preveni riscul constituirii insuficiente de provizioane pentru creditele neperformante viitoare; ar trebui realizate progrese suplimentare pentru a continua abordarea problemei creditelor neperformante, în special prin realizarea de progrese în ceea ce privește proiectul de

⁵ Regulamentul (UE) 2019/630 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2019 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 575/2013 în ceea ce privește acoperirea minimă a pierderilor pentru expunerile neperformante, JO L 111, 25.4.2019, p. 4.

directivă privind creditele neperformante pe piețele secundare. După cum s-a subliniat în rapoartele Comisiei privind combaterea spălării banilor emise în iulie 2019⁶, Uniunea are nevoie de o abordare mai cuprinzătoare privind combaterea spălării banilor și a finanțării activităților teroriste pentru a remedia deficiențele structurale identificate. Acest lucru necesită, în special, o mai bună aplicare a normelor și o mai bună supraveghere prin acțiuni mai unificate la nivelul UE.

- (14) S-au înregistrat progrese în ceea ce privește instituirea uniunii bancare, inclusiv prin acordul cu privire la operaționalizarea unui mecanism comun de sprijin pentru Fondul unic de rezoluție, dar aceasta nu este încă finalizată. S-a înființat un grup de lucru la nivel înalt pentru a continua lucrările tehnice în vederea lansării negocierilor politice pentru instituirea unui sistem european de asigurare a depozitelor (EDIS). Această activitate trebuie să fie finalizată, având în vedere importanța EDIS pentru o uniune bancară stabilă și pentru arhitectura generală a UEM, ceea ce necesită abordarea tuturor elementelor relevante pentru a favoriza stabilitatea și eficiența sectorului bancar european. În sfârșit, Comisia și-a respectat angajamentele cu privire la toate acțiunile anunțate în uniunea piețelor de capital. Cu toate acestea, sprijinul concret pentru anumite dosare legislative a lipsit uneori și sunt necesare eforturi reînnoite pentru a elimina obstacolele juridice, fiscale și de reglementare din calea înființării unei uniuni a piețelor de capital, în special în ceea ce privește normele privind accesul la finanțare, insolvența, supravegherea și divergențele fiscale, precum și pentru a realiza o supraveghere mai eficace la nivelul UE. De asemenea, trebuie să se evalueze rolul și funcționarea piețelor obligațiunilor de stat naționale pentru a aborda așa-numita legătură între bănci și entitățile suverane.
- (15) Consolidarea arhitecturii UEM necesită îndeplinirea cu prioritate a acțiunilor identificate în Declarația reuniunii la nivel înalt a zonei euro din decembrie 2019, dar și a propunerilor Comisiei de stabilire a unor măsuri suplimentare în vederea finalizării UEM. Comunicarea din iunie 2019 intitulată „Aprofundarea uniunii economice și monetare a Europei: o evaluare a situației la patru ani de la Raportul celor cinci președinți” prezintă situația actuală și subliniază domeniile în care ar trebui să se concentreze eforturile de reformă pe termen scurt și mediu. S-au înregistrat unele progrese în ceea ce privește uniunea economică, ajungându-se la un acord politic privind instrumentul bugetar pentru convergență și competitivitate pentru zona euro. Sunt în curs de desfășurare discuții privind îmbunătățirea setului de instrumente al mecanismului european de stabilitate și privind revizuirea tratatului de instituire a acestuia. Cu toate acestea, în cadrul Consiliului nu au avut loc discuții cu privire la o funcție de stabilizare bugetară pentru zona euro și nici discuții privind reformarea guvernantei zonei euro. Comisia intenționează să propună un sistem european de reasigurare pentru indemnizațiile de șomaj pentru a proteja mai bine cetățenii în caz de șocuri economice.
- (16) Finalizarea UEM ar duce la rezultate macroeconomice mai bune. O UEM incompletă împiedică integrarea financiară. Acest lucru limitează oportunitățile de finanțare a investițiilor atât de necesare pentru a promova o economie favorabilă incluziunii, productivă, durabilă și stabilă. O UEM incompletă împiedică, de asemenea,

⁶ Comunicarea COM (2019) 360 final a Comisiei către Parlamentul European și Consiliu din 24 iulie 2019 - Către o mai bună punere în aplicare a cadrului UE privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului.

transmiterea fără probleme a politicii monetare în zona euro și limitează capacitatea Europei de a-și stabili propriul destin economic. Mai mult, lipsa unei funcții centrale de stabilizare bugetară slăbește semnificativ capacitatea bugetară anticiclică a zonei euro. În plus, trecerea la soluții interguvernamentale nu a fost însoțită de asumarea în mod adecvat a responsabilității la nivelul UE. Prin urmare, îmbunătățirea guvernancei organismelor din zona euro ar fi esențială pentru creșterea responsabilității democratice. Consolidarea UEM este esențială pentru a spori importanța Europei în lume, pentru a dezvolta rolul internațional al monedei euro și pentru a contribui la o economie globală deschisă, multilaterală și bazată pe norme. Este important să se poarte în continuare discuții în mod deschis și transparent față de statele membre care nu fac parte din zona euro, cu respectarea deplină a pieței interne a Uniunii.

RECOMANDĂ statelor membre din zona euro să acționeze, individual și colectiv, în cadrul Eurogrupului în perioada 2020-2021, astfel încât:

1. În statele membre din zona euro cu deficite de cont curent sau cu datorii externe ridicate, să continue reformele menite să stimuleze competitivitatea și să reducă datoria externă. În statele membre din zona euro cu excedente mari de cont curent, să consolideze condițiile care sprijină creșterea salariilor, respectând în același timp rolul partenerilor sociali, și să pună în aplicare măsuri care să stimuleze investițiile publice și private. În toate statele membre, să stimuleze productivitatea prin îmbunătățirea mediului de afaceri și a calității instituțiilor, să sporească reziliența prin îmbunătățirea funcționării piețelor de bunuri și servicii, în special prin aprofundarea pieței unice. Să sprijine o tranziție echitabilă și favorabilă incluziunii către o economie verde și digitală competitivă prin investiții tangibile și intangibile, atât publice, cât și private.
2. În statele membre cu niveluri ridicate ale datoriei, să aplice politici prudente pentru a pune datoria publică în mod credibil pe o traiectorie descendentă sustenabilă. În statele membre care au o poziție bugetară favorabilă, să o utilizeze pentru a stimula și mai mult investițiile de înaltă calitate. În cazul înrăutățirii perspectivelor, este important să se pună în practică, la nivel agregat, o orientare bugetară expansionistă, urmărind totodată politici care să respecte pe deplin Pactul de stabilitate și de creștere, luând în considerare circumstanțele specifice fiecărei țări și evitând prociclicitatea în măsura în care este posibil, și să fie pregătite să coordoneze politicile în cadrul Eurogrupului. Să îmbunătățească eficacitatea cadrelor bugetare naționale și calitatea finanțelor publice și să adopte măsuri fiscale și alte măsuri bugetare relevante care să fie favorabile creșterii și să stimuleze o economie durabilă. Să sprijine și să pună în aplicare acțiuni ale UE de combatere a planificării fiscale agresive și să soluționeze problema uniformizării la un nivel inferior în ceea ce privește impozitarea întreprinderilor.
3. Să consolideze sistemele de educație și formare și investițiile în competențe. Să sporească eficacitatea politicilor active în domeniul pieței forței de muncă care sprijină integrarea pe piața muncii și tranzițiile de succes pe piața forței de muncă, inclusiv către un număr sporit de locuri de muncă digitale și ecologice. Să promoveze participarea pe piața muncii, inclusiv cea a femeilor, și să reorienteze impozitele dinspre forța de muncă, în special pentru persoanele cu venituri mici și pentru cea de a doua persoană care contribuie la venitul familiei. Să promoveze crearea de locuri de muncă de calitate, a unor condiții de muncă echitabile și să soluționeze problema segmentării pieței muncii. Să îmbunătățească accesul la

sisteme de protecție socială adecvate și durabile. Să sporească eficacitatea dialogului social și să promoveze negocierile colective.

4. Să finalizeze uniunea bancară prin inițierea de negocieri politice privind sistemul european de asigurare a depozitelor, prin luarea de măsuri pentru îmbunătățirea gestionării crizelor și pentru asigurarea de lichidități în caz de rezoluție și prin depunerea de eforturi pentru ca mecanismul comun de sprijin pentru Fondul unic de rezoluție să devină operațional. Să consolideze cadrul european de reglementare și de supraveghere, inclusiv prin consolidarea supravegherii și a aplicării normelor de combatere a spălării banilor. Să promoveze o reducere ordonată a efectului de levier al stocurilor mari de datorii private, inclusiv prin eliminarea tendinței de favorizare a îndatorării în cadrul sistemului de impozitare. Să continue să permită reducerea rapidă a nivelului creditelor neperformante acordate de bănci în zona euro și să prevină acumularea acestora. Să-și reînnoiască eforturile de finalizare a uniunii piețelor de capital.
5. Să realizeze progrese ambițioase în ceea ce privește aprofundarea uniunii economice și monetare, să pună în aplicare în mod rapid acțiunile identificate în Declarația reuniunii la nivel înalt a zonei euro din decembrie 2019 și să înregistreze progrese cu privire la toate celelalte aspecte, pentru a consolida rolul internațional al monedei euro și pentru a promova interesele economice ale Europei la nivel mondial. Să aprofundeze uniunea economică și monetară și să consolideze responsabilitatea democratică în cadrul ei, cu respectarea deplină a pieței interne a Uniunii și într-un mod deschis și transparent față de statele membre care nu fac parte din zona euro.

Adoptată la Strasbourg, 17.12.2019

*Pentru Consiliu
Președintele*